

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce **Mgr. Jana Urbana**, advokáta v Hradci Králové, Ak. Heyrovského 1178, insolvenčního správce dlužníka NPJA, s.r.o., se sídlem Hradec Králové, Kalendova 688, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 26.9.2011, č.j. 5345/11-1500-608960 a č.j. 5385/11-1500-608960, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 26.9.2011, č.j. 5345/11-1500-608960 a č.j. 5385/11-1500-608960, se z r u š u j í a věci se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26.9.2011, č.j. 5345/11-1500-608960 žalovaný podle ust. § 105 odst. 2 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu v platném znění (dále jen „daňový řád“) prohlásil nicotnost platebního výměru na daň z přidané hodnoty ze dne 16.3.2011, č.j. 99182/11/2289914601107, vydaného Finančním úřadem v Hradci Králové (dále jen „správce daně“). Rozhodnutím ze dne 26.9.2011, č.j. 5385/11-1500-608960, žalovaný prohlásil nicotnost dodatečného platebního

výměru na daň z přidané hodnoty ze dne 8.4.2011, č.j. 157503/11/228914603152, vydaného týmž správcem daně.

V odůvodněních svých rozhodnutí shodně uvedl, že na základě podnětu správce daně ze dne 26.8.2011 na prohlášení nicotnosti shora uvedených platebních výměrů na daň z přidané hodnoty žalovaný zjistil, že byly splněny podmínky pro nicotnost tohoto rozhodnutí podle § 105 daňového řádu. K věci pak dále uvedl, že dne 31.8.2010 Krajský soud v Hradci Králové vydal rozhodnutí o úpadku daňového subjektu NPJA, s.r.o., DIČ: CZ25934309, Kalendova 688, 500 04 Hradec Králové (dále jen NPJA, s.r.o.), a na jeho majetek prohlásil konkurs. Účinky rozhodnutí o úpadku a účinky prohlášení konkursu nastaly dne 31.8.2010 v 11:50 hod. Dne 19.10.2010 proběhlo přezkumné jednání.

Žalovaný dále potvrdil, že dne 4.3.2011 podal daňový subjekt daňové přiznání na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období předcházející účinnosti rozhodnutí o úpadku, za které nebylo dosud podáno, tj. za období od 1.7.2010 do 30.8.2010 a dne 17.3.2011 dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období prosinec 2008. Na základě těchto podání správce daně dne 16.3.2011 vydal platební výměr na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období od 1.7.2010 do 30. 8. 2010, č.j. 99182/11/228914601107, a dne 8.4.2011 vydal dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2008, č.j. 157503/11/228914603152.

Žalovaný se odvolal na ust. § 243 odst. 2 daňového řádu, podle kterého se ukončením přezkumného jednání zastavuje nalézací řízení týkající pohledávek, které nejsou za majetkovou podstatou. Protože obě daňová přiznání byla podána po ukončení přezkumného jednání, došlo k zastavení nalézacího řízení na daň z přidané hodnoty za uvedená zdaňovací období ke dni 19.10.2010. Jelikož byly předmětné platební výměry vydány dne 16.3.2011 a dne 8.4.2011, nebyl správce daně k jejich vydání věcně příslušný. Platební výměry proto nemohou zakládat příslušné právní následky. Pochybení správce daně tedy představuje podle žalovaného zákonnou podmínku pro prohlášení nicotnosti podle ust. § 105 daňového řádu, proto byla nicotnost obou platebních výměrů na daň z přidané hodnoty žalobou napadenými rozhodnutími prohlášena.

Ve včas podané žalobě žalobce v úvodu potvrdil údaje týkající se rozhodnutí o úpadku daňového subjektu NPJA, s.r.o., podání daňových přiznání k dani z přidané hodnoty za za zdaňovací období od 1.7.2010 do 30.8.2010 a zdaňovací období prosinec 2008, vydání platebních výměrů na tuto daň a postupu žalovaného završeného vydáním žalobou napadených rozhodnutí.

Žalobce podanou žalobou napadl všechny výroky shora specifikovaných rozhodnutí žalovaného, tedy rozhodnutí č.j. 5385/11-1500-608960 a rozhodnutí č.j. 5345/11-1500-608960. Tvrdil, že jimi byl porušen daňový řád, konkrétně pak ustanovení § 243 odst. 2 tohoto zákona. Tím byl žalobce dotčen na svých právech. Žalovaný toto ustanovení nesprávně aplikoval na řízení, v nichž žalobce podaným daňovým přiznáním, resp. dodatečným daňovým přiznáním, uplatnil nadměrné

odpočty daně z přidané hodnoty, které měly být jako vratitelné přeplatky vydány ve prospěch majetkové podstaty dlužníka NPJA, s.r.o..

Žalobce vyslovil názor, že ustanovení § 243 odst. 2 daňového řádu je aplikovatelné pouze v případech těch řízení, v nichž má být rozhodnuto o daňové pohledávce, tj. pohledávce správce daně vůči daňovému subjektu, a nikoliv v řízeních, v nichž daňový subjekt uplatňuje vratitelný přeplatek, tedy v řízeních, v nichž je rozhodováno o pohledávce daňového subjektu vůči správci daně. Jakýkoliv jiný výklad by byl dle žalobce v rozporu s jedním z cílů insolvenčního řízení a znamenal by také nepřípustné zvýhodnění správce daně vůči jiným dlužníkům daňového subjektu, na jehož majetek byl prohlášen konkurz (příp. u něhož soud rozhodl o jiném způsobu řešení úpadku). Pokud jde o rozpor s jedním z cílů insolvenčního řízení, má žalobce na mysli co nejvyšší uspokojení dlužníkových věřitelů (§ 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona v platném znění (dále jen „insolvenční zákon“).

Nebylo-li by totiž s odkazem na ustanovení § 243 odst. 2 daňového řádu možné po přezkumném jednání uplatnit u správce daně např. nadměrné odpočty daně z přidané hodnoty a fakticky tak žádat vydání vratitelných přeplateků, snižoval by se tak nepřípustně rozsah majetkové podstaty a v konečném důsledku také výše uspokojení přihlášených věřitelů.

Dále žalobce odkázal na ust. § 294 odst. 1 insolvenčního zákona, dle kterého je insolvenční správce povinen uplatnit a vymáhat ve prospěch účtu majetkové podstaty dlužníkovi pohledávky. Tuto povinnost nemá pouze v případě, kdy by náklady spojené s uplatněním a vymáháním byly neúměrně vysoké nebo je nebylo možné krýt z majetkové podstaty. Insolvenční správce je povinen takto postupovat vůči všem dlužníkům úpadce, správce daně nevyjímaje. Dle žalobce je zřejmé, že pokud by měl být tento postup znemožněn ustanovením § 243 odst. 2 daňového řádu, byl by správce daně bezdůvodně zvýhodňován oproti ostatním dlužníkům úpadce. Tyto závěry podporuje také důvodová zpráva k ustanovení § 243 odst. 2 daňového řádu, níž se uvádí: „Odst. 2 stanoví, že v souvislosti s insolvenčním řízením dochází k zastavení nalézacího řízení týkajícího se daňových povinností, které vznikly před rozhodnutím o úpadku. Časový okamžik zastavení nastane ukončením přezkumného jednání, a to ex lege s tím, že vydané rozhodnutí nabývá tímto okamžikem právní moci. Návrh tak reflektuje princip úpadkového práva podle něhož všichni věřitelé mají v insolvenčním řízení rovné možnosti, a zároveň zohledňuje zásadu hospodárnosti a procesní ekonomie vycházející z toho, že pokračování v nalézacím řízení poté, co již nelze pohledávku jako pravomocnou přihlásit do insolvenčního řízení, se nejvíce jeví jako neefektivní.“

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí. K námitce žalobce, že mu nebyl doručen platební výměr č.j. 991082/11/22891460117 sdělil, že ve smyslu ust. § 140 odst. 1 daňového řádu v případě, že se vyměřená daň neodchyluje od daně tvrzené daňovým subjektem, správce daně nemusí daňovému subjektu výsledek vyměření daně oznamovat platebním výměrem a tento platební výměr založí do spisu. Protože správcem daně vyměřená daň za 3. čtvrtletí 2010 odpovídala daňovému přiznání, které předložil insolvenční správce daňového subjektu, správce daně v souladu se zákonem

platební výměr založil do správního spisu a insolvenčnímu správci daňového subjektu jej neodeslal. V závěru navrhl, aby krajský soud žalbu odmítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s.ř.s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když souhlas žalobkyně i žalovaného s takovým postupem byl dán za dodržení podmínek stanovených ve větě druhé zmíněného zákonného ustanovení. O věci usoudil následovně.

Shora popsáný skutkový stav není mezi účastníky sporný a je v souladu s listinami založenými ve správním spise. Krajský soud se proto zaměřil na posouzení zákonnosti postupu žalovaného, který v souladu s ust. § 105 odst. 2 písm. a) daňového řádu prohlásil shora identifikované platební výměry vydané správcem daně - Finančním úřadem v Hradci Králové za nicotné. Podle citovaného ustanovení § 105 odst. 1 nicotnost rozhodnutí zjišťuje a prohlašuje z moci úřední, a to kdykoliv, správce daně nejbližše nadřízený správci daně, který rozhodnutí vydal. Jde-li o rozhodnutí, které vydala úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu, nicotnost rozhodnutí zjišťuje a prohlašuje tato úřední osoba na základě návrhu jí ustanovené komise.

Podle odst. 2 písm. a) § 105 daňového řádu je nicotné rozhodnutí, pokud správce daně nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný.

Aby krajský soud mohl posoudit, zda postup žalovaného byl v souladu se zákonem, bylo třeba odpovědět na otázku, zda byl správce daně – finanční úřad k vydání dodatečných platebních výměrů na daň z přidané hodnoty za uvedená zdaňovací období věcně příslušný. Daňový řád neobsahuje ustanovení, které by přímo definovalo věcnou příslušnost daňových orgánů, jak to činí např. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, který v § 10 stanoví, že správní orgány jsou věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona. Přesto lze ze znění ust. § 10 (který definuje správce daně) a z ust. § 11, (který stanoví pravomoc správce daně) daňového řádu, za pomoci § 2 a § 6 zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech v platném znění, věcnou příslušnost daňových orgánů dovodit. Podle názoru krajského soudu je z pohledu citovaných ustanovení nepochybně věcně příslušný je ten daňový orgán, který je oprávněn vést daňová řízení podle daňového zákona (viz § 10 odst. 1 písm. a), tedy i vydávat platební i dodatečné platební výměry ve věcech daní.

Ze shora podaného je nepochybné, že Finanční úřad v Hradci Králové byl věcně (a zřejmě i místně) příslušný k vydání platebního výměru na daň z přidané hodnoty. Zda vydání takového platebního výměru za shora popsáného skutkového stavu bránily platné právní předpisy (konkrétně ust. § 243 odst. 2 daňového řádu), pak takové rozhodnutí lze označit pouze za nezákonné a jeho změny je možné dosáhnout za použití dozorčích prostředků upravených v § 117 a násl. daňového řádu, pokud jsou pro takový postup splněny zákonné předpoklady.

S ohledem na shora uvedené závěry je krajský soud názoru, že se dále již nemusel zabývat otázkou, zda platební výměry měly být vydány nebo jim v tom bránilo právě ust. § 243 odst. 2 daňového řádu, jak tvrdí žalovaný. Pro posouzení zákonnosti napadených rozhodnutí bylo třeba pouze odpovědět na otázku, zda pro prohlášení nicotnosti dodatečných platebních výměrů byly splněny podmínky dané v ust. § 105 odst. 2 písm. a) daňového řádu. Krajský soud z důvodů výše uvedených dospěl k závěru, že splněny nebyly, proto napadená rozhodnutí žalovaného dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení před krajským soudem žalobce úspěch měl, v žalobě ani později však náhradu nákladů řízení nenárokoval. Krajský soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V Hradci Králové dne 24. července 2012

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu